

RICHTLIJN nr. B123 Aflossingsregels terugvorderingsschulden

Het college van burgemeester en wethouders,

Gelet op artikelen 17, 52, 54 en 58 tot en met 60 Wet werk en bijstand (WWB)

B e s l u i t

Vast te stellen de gewijzigde invulling van richtlijn nr. B123 Aflossingsregels terugvorderingsschulden

Artikel I

Richtlijn nr. B123 wordt als volgt ingevuld:

Beleidsregels Terugvordering Wet werk en bijstand van de gemeente Helmond

ALGEMEEN

1. Algemeen

Burgemeester en wethouders maken gebruik van de bevoegdheid tot:

- a. het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 54 lid 3 en lid 4 van de Wet werk en bijstand (WWB);
- b. het terugvorderen van ten onrechte verleende bijstand zoals neergelegd in de artikelen 58 tot en met 60 van de WWB.

HERZIENING EN INTREKKING

2. Herziening of intrekking van het toekenningsbesluit

- a. Een besluit tot toekenning van bijstand wordt herzien of ingetrokken indien:
 1. het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting als bedoeld in artikel 17 lid 1 WWB, of de artikelen 28 lid 2 en 29 lid 1 van de Wet Suwi, heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand;
 2. anderszins de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend.
- b. Van het nemen van een herzienings- of intrekkingsbesluit kan op grond van dringende redenen worden afgezien.

TERUGVORDERING

3. Terugvordering

Bijstand wordt teruggevorderd in de gevallen zoals vermeld in deze beleidsregels.

4. Ten onrechte verleende bijstand

Burgemeester en wethouders vorderen bijstand terug van de belanghebbende voorzover deze bijstand:

- a. ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend;
- b. in de vorm van een geldlening is verleend en de uit de geldlening voortvloeiende verplichtingen niet of niet behoorlijk worden nagekomen;
- c. voortvloeit uit gestelde borgtocht;

- d. ingevolge artikel 52 WWB bij wijze van voorschot is verleend en nadien is vastgesteld dat geen recht op bijstand bestaat;
- e. anderszins onverschuldigd is betaald en de belanghebbende dit redelijkerwijs kon begrijpen,
- f. anderszins onverschuldigd is betaald, waaronder begrepen dat:
 - 1. de belanghebbende met betrekking tot de periode waarover bijstand is verleend, over in aanmerking te nemen middelen als bedoeld in artikel 31 WWB beschikt of kan beschikken;
 - 2. bijstand is verleend met een bepaalde bestemming en naderhand door de belanghebbende vergoedingen of tegemoetkomingen worden ontvangen met het oog op die bestemming.
- g. terugvordering als bedoeld onder e. vindt niet plaats, indien de betreffende kosten zijn gemaakt meer dan twee jaar vóór de datum van verzending van het besluit tot terugvordering.

5. *Terugvordering van gezinsleden*

- a. Onverminderd het bepaalde onder beleidsregel nummer 4 worden kosten van bijstand, indien de bijstand aan een gezin wordt verleend, van alle gezinsleden teruggevorderd.
- b. Indien de bijstand als gezinsbijstand aan gehuwden had moeten worden verleend, maar zulks achterwege is gebleven omdat belanghebbende de verplichting bedoeld in artikel 17 WWB, of de artikelen 28 lid 2 en 29 lid 1 van de Wet Suwi, niet of niet behoorlijk is nagekomen, kunnen de kosten van bijstand mede worden teruggevorderd van de gezinsleden met wier middelen als bedoeld in artikel 31 WWB bij de verlening van bijstand rekening had moeten worden gehouden.
- c. de onder a. en b. genoemde personen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de terugbetaling van de kosten van bijstand die worden teruggevorderd.

6. *Afzien van het nemen van een terugvorderingsbesluit*

Burgemeester en wethouders zien af van het nemen van een terugvorderingsbesluit indien hiertoe een dringende reden aanwezig is.

KWIJTSCHELDING

7. *Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek*

In afwijking van beleidsregel nummer 4 en 5 kunnen burgemeester en wethouders besluiten tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de teruggevorderde bijstand indien:

- a. redelijkerwijs te voorzien is dat de belanghebbende niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden, en
- b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen, behoudens de in beleidsregel 8 onder b. bedoelde vorderingen, van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen, en
- c. de vordering van de gemeente wegens teruggevorderde bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

8. *Afzien van kwijtschelding wegens schuldenproblematiek*

Van kwijtschelding als bedoeld in beleidsregel nummer 7 wordt afgezien indien:

- a. de terugvordering van bijstand het gevolg is van verwijtbaar gedrag van de belanghebbende;
- b. de vordering wordt gedekt door pand of hypotheek op een goed of goederen, behoudens voor zover de vordering niet op die goederen verhaald kan worden.

9. *Inwerkingtreding van het besluit tot afzien van terugvordering wegens schuldenproblematiek*

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering treedt niet in werking voordat een schuldregeling tot stand is gekomen.

10. *Intrekking kwijtscheldingsbesluit schuldenproblematiek*

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:

- a. niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen;

- b. de belanghebbende zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet; of
- c. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

11. Kwijtschelding na het voldoen aan de betalingsverplichting

In afwijking van beleidsregel nummer 4 kunnen burgemeester en wethouders besluiten van terugvordering of van verdere terugvordering af te zien, indien de belanghebbende:

- a. gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
- b. gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
- c. gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten; of
- d. een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom in één keer aflost.

12. Verkorting van de periode van voldoen aan betalingsverplichting

De in beleidsregel nummer 11 genoemde termijn is drie jaar indien het de aflossing van leenbijstand betreft, met uitzondering de leenbijstand ten behoeve van schulden.

13. Verlenging van de periode van voldoen aan betalingsverplichting

De in beleidsregel nummer 11 genoemde termijn is tien jaar indien het de aflossing van fraudevorderingen betreft. Tevens mag er geen sprake zijn van het Ontstaan van een nieuwe fraudevordering in die periode.

14. Geen kwijtschelding na voldoen aan betalingsverplichting

Kwijtschelding als bedoeld in beleidsregel nummer 11 vindt niet plaats ten aanzien van vorderingen welke door pand of hypotheek op een goed of goederen zijn gedekt, behoudens voorzover zij niet op die goederen verhaald kunnen worden.

INVORDERING VAN TERUGGEVORDERDE BIJSTAND

15. Invorderingsbesluit

- 1. In het terugvorderingsbesluit delen burgemeester en wethouders aan de belanghebbende mede:
 - a. tot welk bedrag en over welke periode de ten onrechte ontvangen bijstand wordt teruggevorderd;
 - b. de termijn of termijnen waarbinnen de belanghebbende de ten onrechte ontvangen bijstand dient terug te betalen;
 - c. op welke wijze het besluit, bij gebrekkige betaling, ten uitvoer zal worden gelegd.

16. Verplichtingen met betrekking tot de invordering

Het aflossingsbedrag, zoals medegedeeld in het terugvorderingsbesluit of dat met de belanghebbende op grond van een minnelijke regeling tot stand is gekomen, geldt als een opgelegde betalingsverplichting;

17. Verrekening en beslaglegging

Indien de belanghebbende niet bereid is tot het treffen van een minnelijke betalingsregeling, of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet meer nakomt, dan wordt het terugvorderingsbesluit tenuitvoergelegd door middel van:

- 1. verrekening met de maandelijks verleende bijstand ingevolge de Wet werk en bijstand, op grond van artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek, of bij het ontbreken van deze mogelijkheid
- 2. een executoriaal beslag overeenkomstig de artikelen 479b tot en met 479g, behoudens artikel 479e lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

OVERIGE BEPALINGEN

18. Rente en kosten

Indien moet worden overgegaan tot verrekening of beslaglegging als bedoeld in beleidsregel 16 dan wordt de vordering verhoogd met rente en kosten.

19. Nadere invulling van beleid

Burgemeester en wethouders kunnen deze beleidsregels nader uitwerken in een beleidsnotitie inzake terugvordering en invordering van ten onrechte verleende bijstand ingevolge de Wet werk en bijstand, danwel in uitvoeringsvoorschriften.

20. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van 1 september 2004 en vervangen de beleidsregels Terugvordering Wet Werk en Bijstand, welke zijn vastgesteld op 2 december 2003 en inwerking traden op 1 januari 2004.

Aldus op ... vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Helmond

TOELICHTING BELEIDSREGELS TERUGVORDERING WET WERK EN BIJSTAND

1. Inleiding.

De beleidsregels zijn op een aantal onderdelen aangepast ten opzichte van de beleidsregels zoals deze werden vastgesteld op 2 december 2003 en inwerking traden per 1 januari 2004

Het betreffen de beleidsregels:

- beleidsregel 6 onder a: het afzien van het nemen van een terugvorderingsbesluit bij kruimelbedragen. Deze bepaling is komen te vervallen.
- beleidsregels 11, 12 en 13: de kwijtschelding. In de nieuwe beleidsregels komt tot uitdrukking de differentiatie van de vorderingen bij beoordeling of kwijtschelding aan de orde kan zijn. Tevens is de bepaling opgenomen dat bij vorderingen kwijtschelding aan de orde kan zijn. Deze 'kan'-bepaling heeft vooral betrekking op de mogelijkheid af te zien van kwijtschelding indien de debiteur in de periode van aflossing opnieuw fraude heeft gepleegd. Een uitzondering wordt gemaakt voor leenbijstand voor schulden. Bij niet nakoming van de verplichting wordt de volledige lening teruggevorderd en gelden de bepalingen van beleidsregel 11.
- Beleidsregel 16: de jaarlijkse periodieke onderzoeken komen te vervallen. Onderzoek zal thans plaatsvinden op basis van signalen. Deze signalen betreffen het niet betalen van de vordering; het niet voldoen aan de aflossingsverplichting; het niet bekend zijn met het actuele adres van de debiteur; het verkeren in een problematische schuldensituatie; het verzoeken om een (gewijzigde) terugbetalingsregeling door de debiteur; het beoordelen van kwijtschelding; en mogelijke andere signalen.

2. Toelichting beleidsregels. 1. Algemeen

Hiermee wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid om tot terugvordering over te gaan.

2 tot en met 5. Herziening, intrekking en terugvordering

De beleidsregels zelf zijn niet aangepast. Wel wordt opgemerkt dat vanwege de introductie van de langdurigheidstoelage (LDT) in de WWB, ook sprake kan zijn van terugvordering van deze LDT. De LDT is namelijk een vorm van uitkering op grond van de WWB en de terugvorderingsbepalingen zijn hierop evenzeer van toepassing.

6. Afzien van het terugvorderingsbesluit

Belangrijkste wijziging betreft het komen te vervallen van de bepaling "dat wordt afgezien van het nemen van een terugvorderingsbesluit bij de zogenaamde "kruimelbedragen".

Uitgangspunt is dat alle ten onrechte genoten bijstand wordt teruggevorderd. Of alle bedragen worden ingevorderd is van een andere orde. Daar kunnen afwegingen aan de orde zijn zoals een kosten-baten analyse.

7. tot en met 10. Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek

Deze beleidsregels zijn eveneens ongewijzigd gebleven.

11. tot en met 14. Kwijtschelding na voldoen aan betalingsverplichting

Deze beleidsregels zijn aangepast. Hier komt tot uitdrukking dat de aard van de vordering bepalend is voor het moment waarop kwijtschelding aan de orde kan zijn.

Kwijtschelding kan aan de orde zijn als bij:

- leenbijstand 3 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting. Met uitzondering van de leenbijstand voor schulden;
- ten onrechte genoten uitkering 5 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting, en;
- fraudevorderingen 10 jaren correct is voldaan aan de aflossingsverplichting en tevens de debiteur niet opnieuw in die periode fraude heeft gepleegd.

15. Invorderingsbesluit

In deze regel is conform [artikel 60 van de WWB](#) geregeld welke aspecten in ieder geval onderdeel uitmaken van het terugvorderingsbesluit.

16. Verplichtingen met betrekking tot de invordering

In de beleidsregels wordt meerdere malen gesproken over het aflossingsbedrag als betalingsverplichting. Om er geen misverstand over te laten bestaan, dat in dit verband van een verplichting wordt gesproken, wordt hier bepaald dat elk aflossingsbedrag of dit nu is overeengekomen ingevolge een minnelijke betalingsregeling of op basis van het terugvorderingsbesluit éénzijdig wordt medegedeeld, kan worden beschouwd als een betalingsverplichting.

17. Verrekening en beslaglegging

De bepalingen omtrent verrekening en pseudo-verrekening komen in de WWB niet meer terug. Wel heeft het terugvorderingsbesluit op grond van [artikel 60 lid 3 WWB](#) direct een executoriale titel.

De gemeente kan overgaan tot dwanginvordering door middel van verrekening (wanneer aan de debiteur tevens bijstand wordt verleend) of door middel van het leggen van vereenvoudigd derdenbeslag.

Verrekening met de bijstand wordt gebaseerd op artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor deze vorm van verrekenen moet aan de navolgende vereisten worden voldaan:

- er moet een wederkerig schuldenaarschap bestaan. Het gaat hier om het over en weer voldoen van een schuld. De door de belanghebbende te ontvangen bijstand, en de ten onrechte verleende bijstand die moet worden terugbetaald, worden beschouwd als de hier bedoelde wederkerige schuld;
- er moet gelijksoortigheid van schuld en prestatie zijn. Hieruit vloeit voort dat bijstand alleen met bijstand kan worden verrekend. Dit betekent dat een ten onrechte verleende bijstand niet met bijvoorbeeld een Wvg-vergoeding kan worden verrekend;
- er moet een bevoegdheid zijn om betaling van de vordering af te dwingen. Verrekening is een vorm van tenuitvoerlegging. Dit kan niet zonder executoriale titel. Het tenuitvoerleggen van deze titel gebeurt pas als debiteur niet aan de (al dan niet minnelijk) vastgestelde betalingsverplichting voldoet;

- bij verrekening is de gemeente gehouden aan de beslagvrije voet;
- verrekening kan alleen voor zover de uitkering voor beslag vatbaar is (dus bijvoorbeeld niet met bijzondere bijstand voor specifieke kosten).

Tenuitvoerlegging door middel van beslag kan geschieden conform de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De gemeente heeft, evenals onder de [Abw](#), de mogelijkheid van vereenvoudigd derdenbeslag op loon of uitkering.

De procedure is als volgt:

- de gemeente stuurt met een kennisgeving een afschrift van het terugvorderingsbesluit naar degene van wie debiteur een periodieke uitkering ontvangt
- hierin wordt de beslagvrije voet aangegeven
- de derde-beslagene moet de kennisgeving binnen 8 dagen voor gezien terugzenden aan de gemeente
- door de terugzending is het beslag gelegd. De derde-beslagene wordt hiermee verplicht het voor beslag vatbare bedrag uit te betalen aan de gemeente
- de gemeente moet binnen 7 dagen na retourontvangst van de kennisgeving een afschrift van die kennisgeving aangetekend toezenden aan de debiteur. Als de gemeente dit nalaat kan debiteur de President van de rechtbank vragen het beslag op te heffen.

18. Rente en kosten

Wanneer de belanghebbende de betalingsverplichting niet nakomt, dan dienen voor de onder 16. genoemde vormen van dwanginvordering kosten te worden gemaakt. Deze kosten hebben betrekking op zowel verschuldigde rente als overige kosten van betekening en dergelijke. Deze kosten worden in beginsel vastgesteld op een percentage van de hoofdsom.

19. Nadere invulling van beleid

In een aantal situaties kan het zich voordoen dat nadere invulling aan de beleidsregels moet worden gegeven. Deze nadere invulling dient vastgelegd te worden in het beleidshandboek.

Met name zullen de nadere criteria voor terugbetaling en kwijtschelding hier aan de orde komen.

Artikel II

De invulling van deze gewijzigde richtlijn treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking daarvan in het Gemeenteblad.

Besloten in de vergadering van 28 augustus 2007.

Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester,
Drs. A.A.M. Jacobs.

De secretaris,
Mr. A.C.J.M. de Kroon.

Bekend gemaakt op:
31 augustus 2007

De secretaris,
Mr. A.C.J.M. de Kroon